

Datum raadsvergadering	29 mei 2013	Registratienr.	RO 13.3635816
Raadscommissie	Beheer en Verkeer	Datum B&W besluit	23 april 2013
Datum raadscommissie	15 mei 2013	Portefeuillehouder	Joost van Keulen
Bijlagen	1	Steller	Jeanet Halsema
		Telefoon	367 88 65
		E-mail	jeanet.halsema@groningen.nl

Onderwerp

Uitvoeringskrediet organisatie Groningen Bereikbaar!

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. voor de organisatie Groningen Bereikbaar! een uitvoeringskrediet van € 1.000.000,-- beschikbaar te stellen;
- II. het uitvoeringskrediet ad € 1.000.000,-- te dekken uit structureel nieuw beleid risicobuffer 2014;
- III. de gemeentebegroting 2013 dienovereenkomstig te wijzigen.

(Publieks-)samenvatting

In de periode 2012-2020 zijn er veel infrastructuur- en bouwprojecten in uitvoering. De bereikbaarheid van stad en regio komt daardoor onder druk te staan. Om de stad en haar directe omgeving tijdens de uitvoering van deze projecten in de periode van nu tot 2020 bereikbaar te houden is de samenwerkingsorganisatie Groningen Bereikbaar! opgericht. Groningen Bereikbaar! is een samenwerking van beheerders van weg en spoor (Rijk, provincie, gemeente en Prorail), regio Groningen-Assen en werkgevers. Groningen Bereikbaar! heeft financiering nodig voor organisatie, uitvoering en maatregelen. Voor de periode tot 2020 is naar verwachting 10 miljoen euro nodig, waarvan 3,3 miljoen euro tot en met 2015. Deze 3,3 miljoen euro wordt gefinancierd door gemeente, provincie, Rijk en regio Groningen-Assen. Wij vragen de bijdrage van de gemeente Groningen van 1 miljoen euro beschikbaar te stellen volgens het dekkingsvoorstel in het door u vastgestelde Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2013-2016.

Inleiding

Om de stad bereikbaar te houden tot 2020 is Groningen Bereikbaar! in 2012 van start gegaan om projecten op elkaar af te stemmen en zo nodig te prioriteren, eenduidige en project overstijgende communicatie te regisseren en gecoördineerd inzet van mobiliteitsmanagement en verkeersmanagement te coördineren. Op 30 mei 2012 heeft u kennis genomen van de collegebrief (d.d. 15 mei 2012) met het projectplan van Groningen Bereikbaar! "Grip op Bereikbaarheid". Eerder, op 28 maart 2012, heeft de raad een voorbereidingskrediet van 100.000 euro ter beschikking gesteld. In het door de raad vastgestelde Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2013-2016 (27 februari 2013) is de dekking voor de benodigde gemeentelijke bijdrage voor Groningen Bereikbaar! ad 1 miljoen euro opgenomen. Met dit raadsvoorstel vragen wij het uitvoeringskrediet Groningen Bereikbaar! aan voor deze bijdrage. Ook in de Staten wordt in mei gevraagd de provinciale bijdrage van 1 miljoen euro beschikbaar te stellen.

Actuele situatie is dat Groningen Bereikbaar op stoom is gekomen, grip krijgt op de planning van de talrijke infra- en openbaar vervoerprojecten in de stad, belangrijke voorwaardenschepende maatregelen aanjaagt, werkt aan een monitoringsprogramma (bereikbaarheidsthermometer) waarmee de te verwachten verkeershinder in beeld gebracht en gemanaged moet worden en werkt aan communicatie-instrumenten en een app om reizigers goed te informeren.

Beoogd resultaat

Een door de raad beschikbaar gesteld uitvoeringskrediet voor de gemeentelijke bijdrage aan de samenwerkingsorganisatie Groningen Bereikbaar!.

Een nadere toelichting van de doelen van Groningen Bereikbaar! en de actuele situatie is opgenomen in bijlage 1.

Kader

Het plan van aanpak "Grip op bereikbaarheid" is voor de samenwerkingsorganisatie Groningen Bereikbaar! het belangrijkste kader. Andere kaders zijn het coalitieakkoord en Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2013-2016.

Argumenten/afwegingen

Kostenbegroting Groningen Bereikbaar!

Voor de periode 2012-2020 zijn de kosten van de samenwerkingsorganisatie geraamd op € 10 mln. De kostenbegroting is opgesteld op basis van het Projectplan "Grip op Bereikbaarheid".

Het kostenoverzicht voor deze periode ziet er als volgt uit:

Kosten	2012		Jaarlijks 2013-2016	Jaarlijks 2017-2020 *	Totaal 2012 - 2020
Organisatie	€ 380.000	**	€ 507.000	€ 380.000	€ 3.928.000
Uitvoering	€ 388.000	***	€ 275.000	€ 206.000	€ 2.312.000
Maatregelen	€ 250.000	****	€ 500.000	€ 375.000	€ 3.750.000
Totaal	€ 1.018.000		€ 1.282.000	€ 961.000	€ 9.990.000

* *De reële verwachting is dat de inzet voor afstemming etc. na 2016 kan afnemen, omdat instrumenten en werkwijzen dan ontwikkeld en ingeburgerd zijn en dan alleen de Aanpak Ring Zuid als groot project bekend is. Uitgegaan is van 75% van de jaarlijkse kosten*

** *75% van de jaarlijkse organisatiekosten*

*** *eenmalige ontwikkelingskosten en 50% van de jaarlijkse kosten voor uitvoering*

**** *50% van de jaarlijkse kosten voor maatregelen*

Het begrote bedrag voor 2012 is niet uitgegeven in 2012. Op 31 december 2012 was 250.000 euro besteed. Deze kosten worden doorgeschoven naar 2013 en verder. Groningen Bereikbaar! werkt nu aan een nieuwe begroting.

Nadere toelichting kosten

Organisatiekosten

Voor de samenwerkingsorganisatie is de invulling van onderstaande functies benodigd. De kosten daarvan zijn als volgt bepaald:

Functie	Fte
Directeur Bereikbaarheid	0,4
Projectleider monitoring en planning	0,6
Secretaris adviescommissie	0,1
Verkeersmanager	0,3
Mobiliteitsmanager	0,3
Communicatiemanager	0,2
Communicatiemedewerker	0,6
Secretariële ondersteuning	0,5
Totaal	3,0

De kosten van deze bezetting zijn geraamd op € 507.000,-- per jaar in de periode 2013-2016. Bovenvernoemde bedragen kunnen ook "in natura" worden ingebracht door detachering vanuit de moederorganisaties.

Naast deze bezetting van de samenwerkingsorganisatie wordt van zowel de moederorganisaties als de projecten verwacht dat zij capaciteit leveren voor overleg, afstemming en uitvoering van maatregelen. Dit wordt gezien als regulier werk van de betreffende organisaties en projecten.

Uitvoeringskosten

Onder de directe uitvoeringskosten vallen de ontwikkeling en toepassing van de bereikbaarheids-thermometer en de communicatie. Voor de thermometer wordt een dynamisch rekeninstrument ontwikkeld voor het monitoren van de bereikbaarheid. Dit rekenmodel moet worden onderhouden, bijgewerkt en natuurlijk worden toegepast.

Onder de communicatie wordt verstaan de ontwikkeling van een projectvormgeving, het uitbrengen van een bereikbaarheidskrant en een internetportaal opzetten en actueel houden. Daarnaast wordt rekening gehouden met promotionele activiteiten om het onderwerp bereikbaarheid op positieve wijze onder de aandacht te brengen.

Kosten maatregelen (excl. Basispakket Verkeersmanagement en Taskforce Mobiliteitsmanagement)

Er is nog geen concreet zicht op de in te zetten maatregelen (bijvoorbeeld: informatieborden op straat, extra bussen, beïnvloeding reisgedrag, verplaatsbare dynamische informatiepanelen, spitsmijden, etc.). Er is daarom eerst een jaarlijkse stelpost opgenomen in het kostenoverzicht. Dit betreft een werkbudget, dat in aanvulling op de binnen projecten beschikbare budgetten, overkoepelend ingezet kan worden. Uit nadere uitwerking en evaluatie moet blijken wat de reëel benodigde omvang zal zijn en in hoeverre deze inschatting dus juist is. Vooralsnog is rekening gehouden met een jaarlijks bedrag van € 500.000,-- voor maatregelen in de periode 2013-2016.

Daar bovenop komt de uitwerking van het Basispakket Verkeersmanagement en de doorzetting van de Taskforce Mobiliteitsmanagement (regio Groningen-Assen). Voor het Basispakket Verkeersmanagement ontvangt u een apart voorstel.

Dekking kosten Groningen Bereikbaar!

Als u en Provinciale Staten in mei hebben ingestemd dan is er tot en met 2015 voor de plankosten Groningen Bereikbaar in totaal 3,3 mln euro beschikbaar:

Dekking	Bedrag
1. Gemeente Groningen (meerjarenprogramma verkeer 2013-2016)	€ 1.000.000
2. Provincie Groningen (provinciaal MIT)	€ 1.000.000
3. Rijksprogramma Beter Benutten (t/m 2014)	€ 550.000
4. Regiofonds	€ 750.000
Totaal	€ 3.300.000

De bijdragen Beter Benutten en Regiofonds zijn inmiddels toegezegd onder voorwaarde van de eigen cofinanciering door gemeente en provincie.

Voor de resterende 6,7 miljoen euro (na 2015) is aanvullende financiering nodig en is onder andere bijdrage mogelijk uit de diverse projecten. De opdracht voor het vinden van deze middelen ligt bij de projectdirecteur Groningen Bereikbaar!. De huidige raming is gebaseerd op verwachtingen. Op basis van monitoring en evaluatie zal in 2015 een nieuwe begroting worden opgesteld voor de periode tot 2020.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De bereikbaarheid van de stad tijdens "de verbouwing" is van essentieel belang voor het economisch functioneren van de stad. Daarom heeft het bedrijfsleven een belangrijke rol in de samenwerkingsorganisatie Groningen Bereikbaar! in de vorm van een adviescommissie. In deze adviescommissie zitten een aantal grote werkgevers en onderwijsinstellingen in de stad en VNO/NCW voert het secretariaat. De voorzitter van de adviescommissie zit in de stuurgroep Groningen Bereikbaar!.

Financiële consequenties

In het door u vastgestelde Meerjarenprogramma Verkeer en Vervoer 2013-2016 is structureel nieuw beleid risicobuffer 2014 als dekking van gemeentelijke bijdrage van 1 miljoen euro aan Groningen Bereikbaar! opgenomen. Deze middelen worden verkregen door een deel van de kosten van de Sontwegverbinding met BDU-geld 2013 te financieren, waardoor 1 miljoen euro structureel nieuw beleid risicobuffer 2014 vrij kan vallen. In de komende periode zal u een besluit worden voorgelegd door het college waarin een ruil van structurele middelen met incidentele middelen wordt voorgesteld. De ruil van de structurele middelen risicobuffer 2014 met BDU middelen zal hier onderdeel van uitmaken. In dit voorstel worden tevens de voorfinancieringskosten betrokken, aangezien de risicobuffer in 2014 beschikbaar is.

De gemeente Groningen heeft 100.000 euro aan voorbereidingskrediet bijgedragen (besluit 28 maart 2012), voorgefinancierd uit de bedrijfsvoeringsreserve RO/EZ. Met dit voorstel wordt het definitieve krediet beschikbaar gesteld, waarmee deze voorfinanciering wordt ingelost. Met de onderstaande begrotingswijziging wordt de 100.000 euro weer toegevoegd aan de algemene egaliseringsreserve (bedrijfsvoeringsreserve RO/EZ is in 2013 overgeheveld naar de algemene egaliseringsreserve). De provincie had destijds 150.000 euro beschikbaar gesteld.

Begrotingswijziging

Begrotingswijziging voor investeringskrediet			
Beter benutten fietsparkeren stad Groningen			
Betrokken dienst(en)	RO/EZ		
Soort wijziging	Investering		
Incidenteel / Structureel	Incidenteel		
Tijdsplanning krediet	2013-2014		
Financiële begrotingswijziging	Uitgaven	Inkomsten	Saldo
7.3 Auto	1.000	1.000	0
			0
Totale begrotingswijziging	1.000	1.000	0

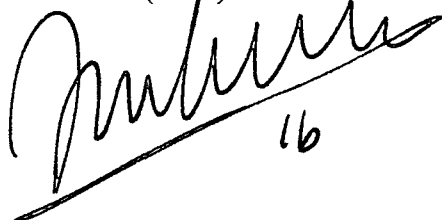
Begrotingswijziging 2013 (raad)						
Voorbereidingskrediet Bereikbaarheid Stad						
Betrokken dienst(en)	RO/EZ - BSD					
Naam voorstel	Inlossen voorbereidingskrediet, en toevoegen aan AER besluit 28 maart 2012					
Besluitvorming (orgaan + datum)						
Incidenteel / Structureel	I					
Soort wijziging	Exploitatie					
Financiële begrotingswijziging	<i>Bedragen x 1.000 euro</i>			Toevoeging	Onttrekking	
Toevoeging aan AER	Lasten	Baten	Saldo	reserve	reserve	Saldo
7.3 Auto		100	100	0		100
13.1 College, Raad en overig				100		-100
TOTALEN BEGROTINGSWIJZIGING	0	100	100	100	0	0

Realisering en evaluatie

De inschatting van kosten voor organisatie, uitvoering en maatregelen zijn gebaseerd op verwachtingen en ervaringen elders. Op basis van monitoring en evaluatie wordt voor de resterende 6,7 miljoen euro bepaald hoeveel geld er daadwerkelijk nodig is in de periode 2016-2020. Hiervan wordt u op de hoogte gehouden.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

Bijlage 1 Toelichting Groningen Bereikbaar!

Groningen is in de periode 2013 - 2020 het toneel van tientallen projecten met gevolgen voor de bereikbaarheid van de stad: werkzaamheden aan de infrastructuur, of werkzaamheden die beslag leggen op deze infrastructuur. Stuk voor stuk hebben ze tot doel de stad en de regio gereed te maken voor de toekomst. En stuk voor stuk beperken ze tijdens de uitvoering de bereikbaarheid die ze uiteindelijk juist beter moeten maken.

In het projectplan 'Grip op Bereikbaarheid' is vastgesteld dat de regie op en verantwoordelijkheid voor het bereikbaar houden van de stad en regio, op dit moment niet expliciet is belegd. Terwijl dit gezien de impact, complexiteit en samenhang van de werkzaamheden wel noodzakelijk is. Om conflicterende belangen tijdig te onderkennen en in te kunnen grijpen voordat dit een te grote impact heeft op planning en financiën heeft, is netwerkregie noodzakelijk. Netwerkregie kan ook voorkomen dat onsamenhangende communicatie richting burgers en reizigers ontstaat en flankerende maatregelen inefficiënt worden ingezet. Groningen Bereikbaar ontleent zijn bestaan aan bovenstaande probleemschets, waarbij netwerkregie het volgende betekent voor Groningen Bereikbaar:

- Het afstemmen en zo nodig prioriteren van projecten om daarmee de bereikbaarheid van de stad, tijdens de diverse werkzaamheden te waarborgen;
- Eenduidige en projectoverstijgende projectcommunicatie richting burgers en reizigers;
- Het gecoördineerd inzetten van flankerende maatregelen.

De samenwerkingsorganisatie Groningen Bereikbaar is verantwoordelijk voor het bereikbaar houden van stad en regio in de periode tot 2020, waarbij er ook aandacht is voor de bereikbaarheid in de huidige situatie. Dit wordt gedaan door uitvoering van projecten goed op elkaar af te stemmen, maatregelen te coördineren en hier eenduidig en laagdrempelig over te communiceren. Om dit goed te kunnen doen is het essentieel dat Groningen Bereikbaar 'in control' komt op thema's als communicatie, mobiliteitsmanagement en planning & monitoring. In Control betekent niet dat Groningen Bereikbaar de organisatie op deze thema's over neemt, maar wel betrokken is bij afspraken die op deze thema's worden gemaakt. Op deze wijze kan effectief worden gestuurd op resultaten en wordt voorkomen dat acties dubbel en onwetend van elkaar worden gedaan.

Groningen Bereikbaar staat onder leiding van een Stuurgroep waarin gemeente, provincies, Rijkswaterstaat, ProRail en werkgevers deelnemen. De organisatie van Groningen Bereikbaar is geschraagd op vier beleidsmatige sporen: planning en monitoring, verkeersmanagement, mobiliteitsmanagement en communicatie.

De actuele situatie is dat de sporen nader zijn uitgewerkt in plan van aanpakken en Groningen Bereikbaar! is de afgelopen maanden al zeer actief. Om een beeld te krijgen van de huidige werkzaamheden, onderstaand een greep uit de huidige activiteiten per spoor:

- **Planning en monitoring:**
 - Planningen van projecten in de stad zijn in beeld. Knelpunten tussen de projecten zijn in beeld gebracht. Groningen Bereikbaar! brengt de projecten met elkaar in gesprek en jaagt voorwaardenscheppende maatregelen aan.
 - Er wordt gewerkt aan de bereikbaarheidsthermometer (monitoringsprogramma), waarmee de te verwachten verkeershinder in beeld gebracht wordt.
- **Verkeersmanagement:**
 - Er is een basispakket Verkeersmanagement opgesteld. Met daarin maatregelen die moeten bijdragen aan de bereikbaarheid van de stad, zoals slimme verkeerslichten, nieuw Parkeer Verwijssysteem, informatiepanelen en incidentmanagement. In het najaar krijgt u het basispakket ter besluitvorming voorgelegd.
- **Mobiliteitsmanagement**
 - Themadag Onderwijs is georganiseerd en was een groot succes.
 - Een pilot voor de gebiedsgerichte aanpak zuidwest Groningen is opgestart.
- **Communicatie**
 - De website Groningen Bereikbaar! gaat 20 april online.
 - De bereikbaarheidskrant wordt voor de zomer uitgebracht afgestemd op het moment dat het OTB/MER van Aanpak Ring Zuid wordt gepubliceerd.